

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

“KIMYO MUHANDISLIGI” KAFEDRASI

UMUMIY KIMYO FANIDAN

Ta'lif yo'naliishi: 60710400 – Ekologiya va atrof-muhit muxofazasi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Guruhi: 7-EAMM-24

**TALABALARI UCHUN
1-SEMESTRGA MO'LJALLANGAN**

**YAKUNIY NAZORAT YOZMA ISH
TOPSHIRIQLAR TO'PLAMI**

Namangan-2024

“TASDIQLAYMAN”

fakulteti dekani

“___” 2024 y.

Namangan muhandislik-qurilish instituti “Kimyo muhandisligi” kafedrası
№ ____ sonli yig’ilishida muhokama qilingan.

_____ kafedrasi mudiri

“___” 2024 y.

Kafedra ekspertlari: _____

Fan o‘qituvchilar: _____

Savollar:

1. Kimyo fanining predmeti
2. Kimyo fanining tarixi
3. Kimyoning maqsad va vazifasi
4. Kimyo sanoati
5. O‘zbekistonda kimyo sanoati rivojlanishi
6. Kimyo va ekologiya
7. Modda va jism tushunchalari
8. Atom massa va molekulyar massa
9. Kimyoviy element
10. Nisbiy atom massa
11. Kimyoviy elementlar valentligi
12. Moddalarning agregat holatlari
13. Kimyoviy hodisa
14. Fizik hodisa
15. Oddiy moddalar
16. Murakkab moddalar
17. Toza moddalar
18. Aralashmalar
19. Atom va molekula tushunchalari
20. Atom-molekulyar ta’limot
21. Oksidlarning nomlanishi va toifalanishi
22. Oksidlarning olinishi
23. Oksidlarning kimyoviy xossalari
24. Asoslarning nomlanishi va toifalanishi
25. Asoslarning olinishi
26. Asoslarning kimyoviy xossalari
27. Kislotalarning nomlanishi va toifalanishi
28. Kislotalarning olinishi
29. Kislotalarning kimyoviy xossalari
30. Tuzlarning nomlanishi va toifalanishi
31. Tuzlarning olinishi
32. Tuzlarning kimyoviy xossalari
33. Moddalar massasining saqlanish qonuni
34. Tarkibning doimiylik qonuni
35. Karrali nisbatlar qonuni
36. Ekvivalentlar qonuni
37. Avogadro qonuni
38. Hajmiy nisbatlar qonuni
39. Atom tuzilishi
40. Atom haqidagi tasavvurlar
41. Atomning planetar modeli
42. Rezerford tajribasi

43. Vilson tajribasi
44. Atomning energetik holati
45. Bosh kvant son
46. Orbital kvant son
47. Magnit kvant son
48. Spin kvant son
49. Pauli prinsipi
50. Gund qoidasi
51. Klechkovskiy qoidalari
52. Qavatlarda elektronlarni joylashishi
53. Ko‘p elektronli atomlar
54. Elektronning ko‘chishi
55. Elektron konfiguratsiya
56. Bor nazariyasi
57. Atom yadrosining tarkibi
58. Izotoplar
59. Izobarlar
60. Izotonlar
61. Izoelektronlar
62. Yadroviy reaksiyalar
63. Tabiiy radioaktivlik
64. Sun’iy radioaktivlik
65. Davriy sistema
66. Davriy qonun
67. Davriy qonunning ahamiyati
68. Davriy sistemaning ahamiyati
69. Davr
70. Katta va kichik davrlar
71. Guruh
72. Asosiy va qo‘shimcha guruhlar
73. Elementlar davriyligi
74. Berselius klassifikatsiyasi
75. Lavyazye klassifikatsiyasi
76. Spiralsimon klassifikatsiya
77. Triadalar qonuni
78. Oktav qonuni
79. Meyerning atom hajmlari grafigi
80. Mozli qonuni
81. Kimyoviy bog‘lanish
82. Oktet va dublet qoidalari
83. Kovalent bog‘lanish
84. Ion bog‘lanish
85. Metall bog‘lanish
86. Vodorod bog‘lanish
87. Donor-akseptor bog‘lanish

88. Elektromanfiylik
89. Ionlanish potensiali
90. Elektronga moyillik
91. Bog‘lanish energiyasi
92. Bog‘lanish mustahkamligi
93. Valentliklararo burchak
94. Bog‘uzunligi
95. Bog‘lanishlardagi yo‘naluvchanlik va to‘yinuvchanlik xossalari
96. Gibridlanish
97. Kristall panjaralar
98. Termokimyo
99. Termokimyoviy jarayonlar
100. Ekzotermik reaksiyalar
101. Endotermik reaksiyalar
102. Moddani ichki energiyasi
103. Entalpiya
104. Entropiya
105. Gibbs energiyasi
106. Gess qonuni
107. Hosil bo‘lish issiqligi
108. Yonish issiqligi
109. Issiqlik effekti
110. Termodinamikaning I-qonuni
111. Termodinamikaning II-qonuni
112. Kimyo va energetika muammolar
113. Kimyoviy kinetika
114. Kimyoviy reaksiya tezligi
115. Gomogen va geterogen sistema
116. Kimyoviy reaksiya tezligiga ta’sir etuvchi omillar
117. Reaksiyaning tezlik konstantasi
118. Massalar ta’siri qonuni
119. Aktivlanish energiyasi
120. Reaksiya tezligiga oid Vant-Goff qonuni
121. Katalitik reaksiyalar
122. Katalizatorlar
123. Ingibitorlar
124. Gomogen kataliz
125. Geterogen kataliz
126. Kimyoviy muvozanat
127. Muvozanat konstantasi
128. Muvozanatni siljitim omillari
129. Qaytar reaksiyalar
130. Qaytmas reaksiyalar
131. To‘g‘ri va teskari reaksiya
132. Dinamik reaksiya

133. Le-Shatele prinsipi
134. Eritmalar
135. Eritmarni sinflanishi
136. Erituvchi va erigan modda
137. To‘yingan va to‘yinmagan eritma
138. Dag‘al dispers sistemalar
139. Kolloid eritmalar
140. Chin (haqiqiy) eritmalar
141. Foiz konsentratsiya
142. Molyar konsentratsiya
143. Molyal konsentratsiya
144. Normal konsentratsiya
145. Eritma titri
146. Eruvchanlik
147. Eruvchanlik koeffitsiyenti
148. Eruvchanlik ko‘paytmasi
149. Genri qonuni
150. Genri-Dalton qonuni
151. Izotonik koeffitsiyent
152. Diffuziya
153. Osmos hodisasi va osmotik bosim
154. Eritmalarga oid Vant-Goff qonuni
155. Eritmalarning bug‘ bosimi
156. Raul qonunlari
157. Eritmalarni muzlash va qaynash haroratlari
158. Erish issiqligi
159. Elektrolitlar
160. Noelektrolitlar
161. Kuchli va kuchsiz elektrolitlar
162. Elektrolit eritmalarning xossalari
163. Elektrolitik dissotsiyalanish
164. Dissotsiyalanish darajasi
165. Dissotsiyalanish konstantasi
166. Suyultirish qonuni
167. Suvni elektrolitik dissotsialanishi
168. Suvning ion ko‘paytmasi
169. Asoslarning dissotsialanishi
170. Kislotalarning dissotsialanishi
171. Tuzlarning dissotsialanishi
172. Vodorod ko‘rsatkich
173. Vodorod ko‘rsatkichning ahamiyati
174. Ionlararo reaksiyalar
175. Tuzlarning gidrolizi
176. Gidrolizlanish darajasi
177. Gidrolizlanish konstantasi

178. Qaytmas gidroliz
179. Kuchli asos va kuchsiz kislotadan iborat tuzlarning gidrolizi
180. Kuchsiz asos va kuchli kislotadan iborat tuzlarning gidrolizi
181. Kuchsiz asos va kuchsiz kislotadan iborat tuzlarning gidrolizi
182. Oksidlanish darajasi
183. Oksidlovchilar
184. Qaytaruvchilar
185. Ham oksidlovchi ham qaytaruvchilar
186. Oksidlanish-qaytarilish reaksiyalari
187. Oksidlanish jarayoni
188. Qaytarilish jarayoni
189. Molekulalararo oksidlanish-qaytarilish
190. Ichki molekulyar oksidlanish-qaytarilish
191. Disproporsiyalanish
192. Sinproporsiyalanish
193. Ion-elektron balans usuli
194. Elektron balans usuli
195. Oksidlanish-qaytarilish potensiali
196. Oksidlanish-qaytarilish reaksiyalariga muhitning ta'siri
197. Oksidlanish-qaytarilish reaksiyalarining ahamiyati
198. Metallar
199. Metallarning tabiatda uchrashi
200. Metallarning fizik xossalari
201. Metallarning kimyoviy xossalari
202. Metallarning olinishi
203. Metallurgiya
204. Pirometallurgiya
205. Gidrometallergiya
206. Elektrometallurgiya
207. Alyuminotermiya
208. Vodorodotermiya
209. Karbotermiya
210. Qora metallar
211. Rangli metallar
212. Toza metallar
213. Qotishmalar
214. Galvanik elementlar
215. Galvanik elementlarni EYuKini aniqlash
216. Galvanik elementlarning xalq xo'jaligidagi roli
217. Metallarning elektrokimyoviy kuchlanishlar qatori
218. Nernest tenglamasi
219. Akkumulyatorlar
220. Standart elektrod potensial
221. Metallar korroziyasi
222. Kimyoviy korroziya

- 223. Elektrokimyoviy korroziya
- 224. Metallarni korroziyadan saqlash
- 225. Korrozion aktivatorlar
- 226. Korrozion ingibitorlar
- 227. Anod qoplama
- 228. Katod qoplama
- 229. Elektroliz
- 230. Elektrolizyor
- 231. Faradey qonunlari
- 232. Asos suyuqlanmasi elektrolizi
- 233. Asos eritmasi elektrolizi
- 234. Kislotalarning elektrolizi
- 235. Oksidlarning elektrolizi
- 236. Tuz suyuqlanmasi elektrolizi
- 237. Tuz eritmasi elektrolizi
- 238. Aktiv anodli elektroliz
- 239. Katod va anod elektrodлarda boradigan jarayonlar
- 240. Eriydigan va erimaydigan anod elektrod yordamidagi elektroliz jarayoni
- 241. Sanoatda elektrolizning qo‘llanilishi
- 242. Koordinatsion birikmalar
- 243. Koordinatsion birikmalar turlari
- 244. Anion kompleks birikmalar
- 245. Kation kompleks birikmalar
- 246. Kompleks birikmaning ichki va tashqi sferalari, ligandlari
- 247. Koordinatsion birikmalarni izomeryasi
- 248. Koordinatsion birikmalarni nomlanishi
- 249. Koordinatsion birikmalarning barqarorligi
- 250. Verner nazariyasi

BAHOLASH MEZONI

Umumiy kimyo fanidan yozma ish shaklidagi yakuniy nazoratlarni baholash mezoni

Umumiy kimyo fanidan yozma ish shaklida o'tkaziladigan yakuniy nazorat uchun xar bir talabaga 5 tadan savol va 3 soat vaqt beriladi. Xar bir savolga maksimal 10 balldan ajratiladi va talaba yozgan javoblari quyidagicha baholanadi:

10 ball-talaba berilgan savolning mohiyatini to'la tushunib, o'z fikrlarini mustaqil bayon eta olgan, ijodiy fikrlab aniq kamyoviy formulalar va reksiyalardan foydalangan holda bilimlarini amalda qo'llay olgan, xulosa va qarorlar qabul qilgan, so'zlar hajmi yetarlicha bo'lib, orfografik va stilistik jihatdan bexato va chiroyli xusnixat bilan yozgan.

9 ball-talaba berilgan savolning mohiyatini to'la tushunib, o'z fikrlarini mustaqil bayon eta olgan, ijodiy fikrlab aniq kamyoviy formulalar va reksiyalardan foydalangan holda bilimlarini amalda qo'llay olgan, so'zlar hajmi yetarlicha bo'lib, orfografik va stilistik jihatdan bexato va chiroyli xusnixat bilan yozgan.

8 ball-talaba berilgan savolning mohiyatini tushungan, o'z fikrlarini mustaqil bayon eta olgan, kamyoviy formulalar va reksiyalardan qisman foydalangan holda bilimlarini amalda qo'llay olgan, so'zlar hajmi yetarlicha bo'lib, orfografik va stilistik jihatdan bexato yozgan.

7 ball-talaba berilgan savolning mohiyatini tushungan, o'z fikrlarini mustaqil bayon eta olgan, kamyoviy formulalar va reksiyalardan kam foydalangan, so'zlar hajmi kamroq bo'lib, orfografik va stilistik xatolar uchraydi.

6 ball-talaba savol mazmunini tushungan, yozgan javoblari savol mazmuniga mos keladi, kamyoviy formulalar va reksiyalardan foydalanmagan holda bilimlarini bayon etgan, so'zlar hajmi yetarli emas, orfografik va stilistik xatolar mavjud.

5 ball-talaba berilgan savol haqida tasavvurga ega yozgan javoblari savol mazmunini yaqin keladi, orfografik va stilistik xatolar mavjud.

4 ball-talaba berilgan savol haqida qisman tasavvurga ega yozgan javoblari savol mazmunini qisman yaqin keladi, orfografik va stilistik xatolar ko'p.

3 ball-berilgan savol haqida aniq tasavvurga ega emas fikrlari chalkash va qisqacha umumiylar ma'lumotlar keltirgan, orfografik va stilistik xatolar ko'p.

2 ball-talaba berilgan savol mazmuniga tushunmagan, birmuncha yondosh ma'lumotlar keltirgan.

1 ball-talaba berilgan savolga juda kam va tushunarsiz fikrlar keltirgan.

0 ball- talaba savolga javob yozmagan.

TAVSIYA ETILGAN ADABIYOTLAR

1. Axmerov Q., Jalilov A., Sayfuddinov R. Umumiylar va anorganik kimyo (Darslik). – T.: O‘zbekiston, 2017. – 401 b.
2. Axmerov Q., Jalilov A., Sayfuddinov R. Umumiylar va anorganik kimyo (Darslik). – T.: O‘zbekiston, 2006. – 472 b.
3. Ахмеров К., Жалилов А., Сайфуддинов Р. Умумий ва ноорганик кимё (Дарслик). – Т.: Ўзбекистон, 2003. – 462 б.
4. Парпиев Н.А., Рахимов Х.Р., Муфтахов А.Г. Анорганик кимёнинг назарий асослари (Дарслик). – Т.: Ўзбекистон, 2000. – Т. 2. – 480 б.
5. Парпиев Н.А., Рахимов Х.Р., Муфтахов А.Г. Анорганик кимё (Дарслик). – Т.: Ўзбекистон, 2003. – Т. 1. – 490 б.
6. Toshpo‘latov Yu.T., Isoqov Sh.S..Anorganik kimyo (o‘quv qo‘llanma). – Т.: «O‘qituvchi» nashriyoti, 1992 y.